

การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น

จากบทสนทนาในแอปพลิเคชันไลน์

Error Analysis of Japanese Language Learners via Application Line

พัชราพรรณ สุวรรณภูมิ*, พิมททัย บุญปัญญาโรจน์**

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความผิดพลาดในการใช้ภาษาญี่ปุ่นผ่านแอปพลิเคชันไลน์ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่มผ่านแอปพลิเคชันไลน์ในหัวข้ออิสระเป็นระยะเวลา 1 เดือน เมื่อผ่านระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความผิดพลาดแบบต่างๆ พบว่า มีความผิดพลาดเรื่องการใช้คำศัพท์มากที่สุด สาเหตุอาจเป็นเพราะผู้เรียนยังมีความรู้ด้านภาษาญี่ปุ่นไม่เพียงพอ จึงไม่สามารถใช้คำศัพท์ที่ถูกต้องได้

การทดลองให้ผู้เรียนสนทนากันผ่านแอปพลิเคชันไลน์ ยังไม่มีผู้ศึกษามากนัก ถือว่าเป็นการใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์แก่การเรียนการสอน ผู้สอนสามารถสังเกตได้ว่าผู้เรียนไม่เข้าใจเรื่องใดและสามารถนำไปปรับปรุงการสอนได้ จึงอาจกล่าวได้ว่า งานวิจัยในลักษณะเช่นนี้มีความสำคัญต่อการการเรียนการสอนภาษาในปัจจุบัน

คำสำคัญ แอปพลิเคชันไลน์ ความผิดพลาด ภาษาญี่ปุ่น การสนทนาผ่านแอปพลิเคชัน

Abstract

This research analyzes types of errors Japanese language learners made while chatting in Application Line. Beginning learners were requested to form a group in the application and talk on any topic for a month. After the period, it is

* และ ** อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยรังสิต

pointed out that vocabulary errors are the most to be found in the chat. Beginner learners may not have enough knowledge to manage the right word.

Using Application line as a research tool to observe learners' errors is the new and appropriate way to use technology for learning. Teacher could understand how learners make mistakes and use such discovers to improve class activities afterwards. It could be said that researches that involve technology to teaching method like this one are needed in this century.

Keywords: Application Line, Error, Japanese, Chat

1. บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น โทรศัพท์อัจฉริยะ (Smart Phone) แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ ฯลฯ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเข้ามามีบทบาทต่อการใช้ชีวิตของผู้คนจำนวนมาก เนื่องจากผู้ใช้งานสามารถดาวน์โหลดและติดตั้งแอปพลิเคชันต่างๆ ในอุปกรณ์ดังกล่าวข้างต้น เพื่อใช้งานตามความต้องการของแต่ละบุคคล หนึ่งในแอปพลิเคชันที่เป็นที่นิยมใช้ในปัจจุบันคือ “แอปพลิเคชันไลน์”

แอปพลิเคชันไลน์เป็นแอปพลิเคชันที่ให้บริการส่งข้อความระหว่างผู้ใช้งาน ทั้งการใช้งานส่วนบุคคลหรือเป็นกลุ่มโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย มีคุณสมบัติหลากหลาย เช่น ส่งข้อความตัวอักษร ส่งสติ๊กเกอร์ ส่งข้อความเสียง ส่งตำแหน่งที่ตั้ง โทรศัพท์ฟรี เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถบันทึกข้อความในห้องสนทนาได้อีกด้วย ผู้ที่คิดค้นและพัฒนาคือบริษัท Line Corporation ประเทศญี่ปุ่น เริ่มใช้งานครั้งแรกในปี พ.ศ. 2554 ผู้ใช้งานสามารถดาวน์โหลดและติดตั้งในอุปกรณ์ต่างๆ ทั้งโทรศัพท์มือถือ iPad หรือคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล จากข้อมูลของ Line Corporation ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2558 มีผู้ใช้งานประเภท Monthly Active User จำนวนกว่า 200 ร้อยล้านคนทั่วโลก และประเทศไทยถือเป็น 1 ใน 4 ประเทศคือประเทศญี่ปุ่น ไต้หวัน ไทยและอินโดนีเซีย ที่มี Monthly Active User มากที่สุด ด้วยเหตุที่ในประเทศไทยมีผู้ใช้งานแอปพลิเคชันไลน์จำนวนมาก ประกอบกับแอปพลิเคชันไลน์มีคุณสมบัติในการให้บริการการส่งข้อความ อีกทั้งยังสามารถบันทึกข้อความและส่งเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ได้ทันทีโดยไม่ต้องผ่านกระบวนการถอดเสียง ซึ่งจะทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการวิจัย ผู้วิจัยจึงตั้งข้อสังเกตว่าเราสามารถใช้อนุประสงค์ของแอปพลิเคชันนี้ในการเรียนการสอนภาษาได้หรือไม่

แม้ว่าแอปพลิเคชันไลน์จะเป็นที่นิยม แต่ยังคงมีงานวิจัยด้านภาษาจำนวนไม่มากที่ศึกษาเกี่ยวกับแอปพลิเคชันดังกล่าว หนึ่งในจำนวนนั้น ได้แก่ สวานนาคุต (2014) ได้ทดลองให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยขั้นต้นส่งข้อความสนทนากับชาวญี่ปุ่นเป็นภาษาญี่ปุ่น และศึกษาบทสนทนาโดยใช้แนวคิดการวิเคราะห์การสนทนา (Conversation Analysis-CA) พบว่าในบทสนทนามีการแก้ไขข้อความผิด (Repair) และจากการสนทนาทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นผ่านการเฝ้าสังเกตการใช้ภาษาของตนเอง (Self-Monitoring) การสังเกตการใช้ภาษาของชาวญี่ปุ่น และการแก้ไขภาษาโดยชาวญี่ปุ่น นอกจากนี้การสนทนาผ่านแอปพลิเคชันไลน์ยังช่วยลดความกังวลในการสื่อสารกับเจ้าของภาษาอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีผู้ใดศึกษาเกี่ยวกับความผิดพลาดในการใช้ภาษาญี่ปุ่นผ่านแอปพลิเคชันไลน์ งานวิจัยชิ้นนี้จึงจะศึกษาเกี่ยวกับความผิดพลาดดังกล่าว

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนผ่านการสนทนาในแอปพลิเคชันไลน์

3. วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล

3.1 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นชาวไทยซึ่งเป็นนักศึกษาเอกวิชาภาษาญี่ปุ่นระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง จำนวน 5 คน จัดตั้งกลุ่มสนทนาบนแอปพลิเคชันไลน์ และสนทนาผ่านการส่งข้อความในกลุ่มเป็นระยะเวลา 1 เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายน 2559 โดยที่ผู้วิจัยมิได้กำหนดหัวข้อและช่วงเวลาในการสนทนา รวมถึงจำนวนการส่งข้อความ แต่ขอให้กลุ่มตัวอย่างส่งข้อมูลการสนทนาให้แก่ผู้วิจัยทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาในการเก็บข้อมูล รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายละเอียดกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	นามสมมติ	เพศ	อายุ	ระยะเวลาในการเรียนภาษาญี่ปุ่น	ผลการสอบวัดระดับ	ประสบการณ์อาศัยในประเทศญี่ปุ่น
1	A	หญิง	20 ปี	5 ปี	N5	-
2	P	หญิง	21 ปี	6 ปี	N5	-
3	J	หญิง	20 ปี	5 ปี	-	-
4	G	ชาย	20 ปี	5 ปี	-	-
5	M	ชาย	19 ปี	5 ปี	N5	2 เดือน

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

ฉบับพิเศษ ปีการศึกษา 2559 ISSN: 1513-4563

3.2 เครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้จัดทำแบบวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในโปรแกรม Microsoft Excel และนำข้อมูลการสนทนาที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่างในระยะเวลาที่กำหนดใส่ในโปรแกรมดังกล่าว ต่อจากนั้น ผู้วิจัยได้หารือร่วมกันว่า แต่ละข้อความมีข้อผิดพลาดด้านใด และกรอกประเภทความผิดพลาดพร้อมทั้งระบุว่ามีวิธีการแก้ไขให้ถูกต้องไว้ด้วย

3.3 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้แบ่งความผิดพลาดของการใช้ภาษาญี่ปุ่นแอปพลิเคชันไลน์ เป็น 8 ประเภทดังต่อไปนี้

1. ความผิดพลาดเรื่องคำศัพท์
2. ความผิดพลาดเรื่องการใช้คำช่วย
3. ความผิดพลาดเรื่องกาล
4. ความผิดพลาดเรื่องวาจก
5. ความผิดพลาดเรื่องการณ์ลักษณะ
6. ความผิดพลาดเรื่องส่วนที่แสดงทัศนะของผู้พูด
7. ความผิดพลาดเรื่องการผันคำประเภทต่างๆ
8. ความผิดพลาดเรื่องสำนวนในอนุภาคยวิเศษณ์

อนึ่ง แม้ว่าผู้สนทนาโดยการพิมพ์ข้อความลงบนแอปพลิเคชัน จะไม่ได้พูดและฟังโดยตรง แต่ภาษาที่ใช้สนทนามีความใกล้เคียงกับภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในรูปแบบของภาษาพูด ภาษาพูดของภาษาญี่ปุ่นมีลักษณะพิเศษคือ มีการใช้คำศัพท์ที่ต่างจากภาษาเขียน เช่นคำว่า 本当ですか。 ซึ่งแปลว่า “จริงหรือ” ภาษาพูดใช้คำว่า マジ? โดยละประธานและส่วนอื่นๆ ของประโยค เนื่องจากผู้พูดและผู้ฟังเข้าใจอยู่แล้วว่าพูดถึงเรื่องอะไร มีการละคำช่วย รวมถึงเครื่องหมายวรรคตอน และย่อรูปคำกริยาให้สั้นลง เช่น รูปประโยค ~ている ในภาษาพูดนิยมพูดว่า ~てる เป็นต้น นอกจากนี้ การสนทนาผ่านแอปพลิเคชันไลน์นิยมใช้ตัวอักษรแสดงอารมณ์ (emoticons) สติกเกอร์ และรูปภาพ เพื่อสื่อสารข้อความและอารมณ์แทนการสนทนา ผู้วิจัยไม่ถือว่าการสนทนาในรูปแบบดังกล่าว ซึ่งไม่ปรากฏในภาษาเขียน เป็นความผิดพลาดเช่นกัน

เมื่อกรอกข้อมูลความผิดพลาดใส่ลงในแบบวิเคราะห์ข้อผิดพลาดแล้ว ผู้วิจัยได้นำผลมาคำนวณความถี่ของข้อผิดพลาดของแต่ละประเภท และวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดความผิดพลาดนั้น โดยนำตัวอย่างข้อผิดพลาดในบทสนทนามาพิจารณาประกอบ

4. ผลการศึกษา

ตลอดระยะเวลา 1 เดือน กลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 คน ได้ส่งข้อความเพื่อสนทนากัน จำนวนทั้งสิ้น 1,040 ข้อความ รวมถึงสติ๊กเกอร์ รูป วิดีโอ และข้อความเสียง ในที่นี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเฉพาะส่วนที่เป็นตัวอักษร โดยยกตัวอย่างการแก้ไขความผิดของผู้เรียนจากบทสนทนาซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ รวม 6 ตัวอย่าง มีรายละเอียดของบทสนทนา 3 ส่วน ได้แก่ เวลาจริงในการส่งข้อความ นามสมมติของกลุ่มตัวอย่าง และข้อความในบทสนทนา

ตัวอย่างที่ 1

22:32	G	皆、晩ごはんを食べるですか。
22:35	M	「食べる」のは「です」じゃないよ
22:44	J	ほんとううううううう？
22:45	G	ああああああ
22:45	G	わかった
22:48	M	たくさん間違えたら、もっと上手になる
22:49	M	間違えたら*

ตัวอย่างที่ 1 นี้ M ได้ชี้แนะความผิดพลาดทางด้านภาษาให้ G ในช่วงประโยคที่ 2 皆、晩ごはんを食べるですか。 ว่า「食べる」ใช้กับ ~ですไม่ได้ ต่อจากนั้น ได้แก้ความผิดในการผันรูปกริยาของตัวเองในประโยคสุดท้าย たくさん間違えたら、もっと上手になる แก้ไขเป็น 間違えたら เห็นได้ว่า การสนทนาครั้งนี้มีกิจกรรมการแก้ไขข้อความผิดเกิดขึ้น แม้ผู้ที่ชี้แนะความผิดจะเป็นผู้เรียนด้วยกันเองไม่ใช่เจ้าของภาษา แต่ก็ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ในลักษณะเดียวกัน ทั้งยังได้แก้ไขข้อความผิดแบบที่ผู้ส่งข้อความแก้ไขความผิดของตนเอง แสดงว่าเมื่อผู้เขียนส่งข้อความไปแล้วก็ได้อ่านทวนซ้ำ นับเป็นการเฝ้าสังเกตการใช้ภาษาของตนเอง จึงตระหนักถึงความผิดพลาดและแก้ไขข้อความนั้น ในการทดลองครั้งนี้มีการแก้ไขข้อความผิด ทั้งแบบที่ผู้อื่นแก้ไขให้ผู้ส่งข้อความ และแบบที่ผู้ส่งข้อความแก้ไขข้อความของตน

เมื่อวิเคราะห์ความผิดพลาดของภาษาญี่ปุ่นในบทสนทนาทั้งหมดผ่านแบบวิเคราะห์แล้ว พบว่ามีจำนวนครั้งและร้อยละของความผิดพลาดประเภทต่างๆ ดังที่กล่าวไว้ในหัวข้อย่อย 3.2 เครื่องมือวิจัย จึงแสดงไว้ในตารางที่ 2 โดยเรียงลำดับตามจำนวนครั้งที่ผิดพลาดจากมากไปน้อย เนื่องจากการนับความผิดพลาดเป็นการนับตามจำนวนครั้งที่ผิด ใน 1 ข้อความ จึงอาจมีความผิดพลาดได้มากกว่า 1 ครั้ง ทั้งนี้ข้อผิดพลาดที่พบน้อย ไม่ได้หมายความว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้หัวข้อนั้นได้แล้ว แต่อาจเกิดจากการที่ผู้เรียนไม่เลือกใช้หัวข้อนั้น

ตาราง 2 จำนวนข้อผิดพลาดแต่ละประเภท

ลำดับ	ประเภทความผิดพลาด	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
1	ความผิดพลาดเรื่องคำศัพท์	69	40.83
2	ความผิดพลาดเรื่องการณ์ลักษณะ	29	17.16
3	ความผิดพลาดเรื่องการใช้คำช่วย	24	14.20
4	ความผิดพลาดเรื่องการผันคำประเภทต่างๆ	24	14.20
5	ความผิดพลาดเรื่องกาล	15	8.88
6	ความผิดพลาดเรื่องสำนวนในอนุภาควิเศษณ์	4	2.73
7	ความผิดพลาดเรื่องวาก	2	1.18
8	ความผิดพลาดเรื่องส่วนที่แสดงทัศนะของผู้พูด	2	1.18
รวม		169	100.00

ในหัวข้อย่อยต่อไปจะอธิบายและวิเคราะห์ความผิดพลาดในเรื่องต่างๆ โดยจะบรรยายผลจากข้อผิดพลาดมากที่สุด 3 อันดับแรกตามลำดับ อันดับ 1-2 เป็นความผิดพลาดเรื่องคำศัพท์และความผิดพลาดเรื่องการณ์ลักษณะ อันดับ 3 ได้แก่ ความผิดพลาดเรื่องการใช้คำช่วยและความผิดพลาดเรื่องการผันคำประเภทต่างๆ ในที่นี้ผู้วิจัยเลือกอธิบายเรื่องความผิดพลาดเรื่องการใช้คำช่วย ในการบรรยายผลจะยกตัวอย่างบทสนทนาที่มีความผิดพลาดนั้นๆ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ขีดเส้นใต้ส่วนที่ผิดพลาดเฉพาะข้อนั้นๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ และได้เปลี่ยนชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ปรากฏในบทสนทนาให้เป็นนามสมมติด้วย

4.1 ความผิดพลาดเรื่องคำศัพท์

ความผิดพลาดเรื่องคำศัพท์เป็นความผิดพลาดที่พบมากที่สุดในการทำวิจัยนี้ คิดเป็นจำนวนมากกว่าร้อยละ 40 ของข้อผิดพลาดทั้งหมด สาเหตุที่มีความผิดพลาดเรื่องคำศัพท์มากที่สุด อาจเป็นเพราะผู้เรียนชั้นต้นยังเรียนรู้คำศัพท์ได้ไม่มากพอ จึงไม่สามารถเลือกใช้คำศัพท์ที่ถูกต้องในการสนทนาได้ อย่างไรก็ตาม พบว่ามีการใช้คำศัพท์ชั้นต้นผิดเช่นกัน

ตัวอย่างที่ 2

15:14 P	このドラマは <u>楽しい</u> です
15:15 J	<u>楽し</u> かったか?
15:15 P	とても <u>楽しい</u>
15:16 A	この映画も <u>楽し</u> かった

ในตัวอย่างข้างต้นนี้ กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 คนใช้คำศัพท์ผิด ส่วนที่ขีดเส้นใต้ควรแก้ไขเป็นคำว่า 面白い ทั้งคำว่า 楽しい และ 面白い แปลเป็นภาษาไทยได้เหมือนกันว่า “สนุก”

แต่คำว่า 楽しい ใช้ในกรณีที่คนรู้สึกสนุกสนานในขณะที่ประกอบกิจกรรมต่างๆ ส่วน面白 ใช้กล่าวถึงสิ่งที่สนุกหรือน่าสนใจ เช่น หนังสือ ภาพยนตร์ ในกรณีนี้ใช้กับภาพยนตร์จึงควรใช้คำว่า 面白 มากกว่า นอกจากตัวอย่างข้างต้น ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ใช้คำว่า 楽しい แทน 面白 รวมทั้งสิ้น 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.29 ของความผิดพลาดเรื่องคำศัพท์ทั้งหมด เนื่องจากคำนี้เป็นคำที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน และภาษาไทยไม่ได้แยกความแตกต่างระหว่างความรู้สึกสนุกของผู้คน กับความสนุกของสิ่งอื่นๆ จึงทำให้ผู้เรียนชาวไทยใช้คำศัพท์ผิดพลาดได้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบข้อผิดพลาดเล็กๆ น้อยๆ ที่เกิดจากการสะกดคำ เช่น ไม่ใส่เครื่องหมายแสดงเสียงขุ่น ใช้เสียงควบไม่ถูกต้อง พิมพ์ข้อความผิดหรือสลับกัน หรือสะกดภาษาต่างประเทศด้วยตัวอักษรคาตากานะไม่ถูกต้อง ทำให้การสื่อความหมายผิดพลาดไป พบความผิดพลาดในลักษณะนี้ 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.49

ตัวอย่างที่ 3

10:17	P	やっと買った
10:18	P	嬉しい嘿嘿嘿
10:18	M	おめでと〜
10:19	P	[Sticker]
10:19	A	すごい
10:20	A	[Sticker]

จากตัวอย่างที่ 3 นี้ ตัวอักษร 二 ควรจะเป็นเสียงขุ่น คำศัพท์ที่ถูกต้องเหมาะสมคือคำว่า すごい จะเห็นได้ว่ามีผู้เรียนที่สับสนเรื่องการสะกดคำ เช่นการใช้เสียงขุ่น จึงใช้ภาษาญี่ปุ่นผิดพลาด

4.2 ความผิดพลาดเรื่องการณ์ลักษณะ

การณ์ลักษณะ (Aspect) ใช้บรรยายเหตุการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่หรือไม่ ผู้เรียนชาวไทยอาจคุ้นเคยกับรูปปัจจุบันกาลต่อเนื่องของภาษาอังกฤษ ที่แสดงว่าเหตุการณ์มีการกระทำอย่างต่อเนื่องอยู่เช่นกัน แต่การณ์ลักษณะของภาษาญี่ปุ่นนั้นสามารถแสดงได้หลายวิธี และมีความหมายกว้างกว่า เช่น สามารถใช้แสดงสภาพผล แสดงคุณลักษณะ แสดงการกระทำซ้ำๆ ได้ด้วย ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยพบความผิดพลาดเรื่องการณ์ลักษณะมากเป็นอันดับที่ 2

ความผิดพลาดของการณ์ลักษณะอาจแบ่งได้กว้างๆ เป็น 2 ประเภท ประเภทแรกคือความผิดพลาดที่ผู้เรียนไม่ใช้รูปแสดงกาลต่อเนื่องในเหตุการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งพบ 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.79

ตัวอย่างที่ 4

0:58	J	何を <u>する</u> の?
		日本語を練習 <u>します</u> 。
0:59	G	できる <u>こと</u>
0:59	J	いま?
0:59	G	はい
0:59	G	いま

จากตัวอย่างที่ 4 นี้ มีการใช้คำว่า いま ในบทสนทนา แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างกำลังดำเนินการกระทำในปัจจุบัน ส่วนที่ขีดเส้นใต้ จึงควรจะแก้จาก する เป็น している และจาก 練習します เป็น 練習しています ตามลำดับ

นอกจากความผิดพลาดเรื่องการใช้การณัลักษณะแสดงเหตุการณ์ที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นการใช้ขั้นพื้นฐานแล้ว ยังพบความผิดพลาดเรื่องการใช้การณัลักษณะแสดงสภาพผล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีที่ต้องการแสดงว่า ยังไม่ได้ดำเนินการกระทำ ซึ่งจะต้องใช้ในรูปแบบ ～ていない พบความผิดนี้ถึง 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 65.51

ตัวอย่างที่ 5

12:29	M	Yと映画を見に行くよ 私
12:29	J	気をつけて.
12:29	A	アユタやへ行く
12:29	A	アユタやへ行く
12:30	M	気をつけてね～
12:30	A	はい、ありがとう
12:30	J	どんな映画?
12:31	G	私はりようへかえる
12:31	J	エーさん、どうやって?
12:32	M	[Photo]
12:32	M	これ
12:33	A	私は見た
12:33	A	楽しかった～
12:34	J	本当～～～
12:34	J	まだ、 <u>見ません</u> 。
12:35	J	<u>みなかった</u> ～～*

ผู้เรียนหลายคนมีความผิดพลาดในด้านประโยคที่จำเป็นต้องใช้รูป ている กับรูปปฏิเสธเพื่อแสดงสภาพว่ายังไม่ได้ดำเนินการทำกริยานั้นๆ ในตัวอย่างควรแก้ไขความผิดพลาดทั้ง 2 แห่งเป็น みていません

4.3 ความผิดพลาดเรื่องการใช้คำช่วย

ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่ใช้คำช่วยหลังคำนาม เพื่อแสดงหน้าที่ของคำในประโยค ผู้พูดอาจจะคำช่วยได้ในบางกรณีในภาษาพูด แต่เนื่องจากหลายภาษาไม่มีคำช่วย ดังนั้น การใช้คำช่วยจึงเป็นเรื่องยากสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นหลายเชื้อชาติ รวมทั้งชาวไทย

คำช่วยคำเดียวกันมีหน้าที่หลากหลาย และหลังคำนามคำเดียวกันก็สามารถใช้คำช่วยได้หลายคำตามความหมายของภาคแสดง การเก็บข้อมูลในครั้งนีพบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้คำช่วยเรื่องสถานที่ผิด จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.17 ข้อผิดพลาดเรื่องการใช้คำช่วยแสดงกรรม จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.83 นอกจากนี้ ยังมีข้อผิดพลาดเรื่องการใช้คำช่วยแสดงความเป็นเจ้าของและคำช่วยที่ใช้วางไว้หลังประโยคด้วย ในที่นี้ ขอยกตัวอย่างการใช้ความผิดพลาดเรื่องการใช้คำช่วยหลังคำนามแสดงสถานที่ ซึ่งเป็นข้อผิดพลาดที่พบมากที่สุดในการตรวจความผิดพลาดเรื่องการใช้คำช่วย

ตัวอย่างที่ 6

10:16	P	昨日 韓国の料理を食べた
10:17	A	おいしそうだ
10:17	A	食べたい
10:17	P	とても美味しいいい
10:17	A	どこに?
10:18	P	マンションの前に
10:18	P	パヤタイに

ตัวอย่างที่ 7

14:46	M	明日、チュムポンへ行くよ
14:48	A	今 私はアユタヤにいる
14:49	A	月曜日はランシツへ帰る
14:57	P	マーウイン、チュムポンで旅行へ行く?

คำช่วยที่สามารถตามหลังคำนามเพื่อบ่งชี้สถานที่ได้มีหลายคำ เช่น へ, へ หรือ で แต่มีหน้าที่ต่างกัน กล่าวคือ 「へ」 มีหน้าที่บอกสถานที่ที่แสดงถึงสภาพที่มีอยู่และบอกจุดมุ่งหมาย 「へ」 มีหน้าที่บอกทิศทาง และ 「で」 มีหน้าที่บอกสถานที่ที่เกิดการกระทำ ในตัวอย่างที่ 3 ได้พูดคุยเรื่องการรับประทานอาหารเช้า เมื่อถามถึงสถานที่ที่จะรับประทานซึ่งเป็นสถานที่ที่เกิดการกระทำจึงควรใช้คำช่วย 「で」 ส่วนตัวอย่างที่ 4 มีการใช้คำกริยาว่า 行く ซึ่งแปลว่า “ไป” จึงควรใช้คำช่วย へ หรือ へ เพื่อแสดงจุดมุ่งหมายหรือทิศทาง

5. สรุป

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความผิดพลาดในการใช้ภาษาญี่ปุ่นผ่านแอปพลิเคชันไลน์ครั้งนี้พบว่า สมาชิกภายในกลุ่มตัวอย่างใช้ภาษาญี่ปุ่นผิดพลาดมากที่สุด 3 อันดับแรก ดังนี้

1. ความผิดพลาดเรื่องคำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 40.83 ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างอาจขาดความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับใช้คำศัพท์ในแต่ละสถานการณ์ จึงพยายามคิดคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นที่โดยเทียบเคียงกับคำศัพท์ในภาษาแม่ของตนที่มีความหมายเหมือนกัน แต่ความที่คำศัพท์ในภาษาญี่ปุ่นนั้น หลายคำมีความหมายเหมือนกันแต่ใช้ต่างสถานการณ์กัน จึงอาจทำให้เข้าใจผิดและเลือกคำมาใช้ไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ ความต่างทางวัฒนธรรมของทั้งสองชาติอาจเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้เลือกคำศัพท์มาใช้ผิดความหมาย

2. ความผิดพลาดเรื่องการณ์ลักษณะ คิดเป็นร้อยละ 17.16 กลุ่มตัวอย่างอาจสับสนเรื่องการใช้การณ์ลักษณะในภาษาญี่ปุ่นกับภาษาไทย ตัวอย่างเช่น เมื่อเพื่อนถามว่า ดูภาพยนตร์เรื่องนี้แล้วหรือยัง 「この映画を見ましたか」 คำตอบคือ ยังไม่ได้ดู หากตอบอย่างตรงตัวตามความหมายภาษาไทย คือ 「まだ、見ません」 แปลว่า ยังไม่ดู แต่ในภาษาญี่ปุ่นจะใช้รูปประโยคว่า 「まだ、見ていません」 หมายความว่า ตั้งแต่อดีตจนถึง ณ ปัจจุบันยังไม่ได้ดูเรื่องนี้ ซึ่งจะครอบคลุมความหมายไปถึงการแสดงสภาพ

3. ความผิดพลาดเรื่องการใช้คำช่วย คิดเป็นร้อยละ 14.20 ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่มีการใส่คำช่วยเพื่อแสดงหน้าที่ของคำในประโยค คำช่วยบางตัวมีหน้าที่การใช้ในหลายความหมาย เช่น คำช่วย 「で」 แสดงหน้าที่คือ บ่งชี้ สถานที่ที่เกิดการกระทำ บ่งชี้จำนวนบอกวิธีการ แสดงเหตุผล เป็นต้น หรือ คำช่วยหลายตัวแต่บ่งชี้หน้าที่เหมือนกันแต่ใช้แสดงวัตถุประสงค์ไม่เหมือนกัน 「に」 「へ」 「で」 「から」 「まで」 บ่งชี้ถึงสถานที่ แต่ใช้ในสถานการณ์ที่ต่างกัน 「に」 มีหน้าที่แสดงสถานที่ที่มีการคงสภาพ 「へ」 มีหน้าที่แสดงสถานที่ที่เป็นจุดหมาย 「で」 มีหน้าที่แสดงสถานที่ที่เกิดการกระทำ 「から」 มีหน้าที่แสดงสถานที่ที่เป็นจุดเริ่มต้น และ 「まで」 มีหน้าที่แสดงสถานที่ที่เป็นจุดสิ้นสุด เนื่องจากคำช่วยในภาษาญี่ปุ่นมีหน้าที่หลากหลาย จึงอาจทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกสับสนและใช้คำช่วยโดยผิดหน้าที่ได้

การวิเคราะห์ความผิดพลาดเรื่องการใช้ภาษาญี่ปุ่นผ่านแอปพลิเคชันไลน์ผ่านบทสนทนาภาษาญี่ปุ่นของกลุ่มตัวอย่างนี้ ทำให้พบความผิดพลาดในการเลือกใช้ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น ซึ่งอาจเกิดจากหลายๆ ปัจจัย แม้ผู้เรียนจะมีความรู้ภาษาญี่ปุ่นอยู่บ้าง แต่ในบางสถานการณ์นั้น หากไม่ทำความเข้าใจบริบทโดยรวมหรือวัฒนธรรมของภาษานั้น ก็อาจใช้

ภาษาในแต่ละสถานการณ์ผิดพลาดไปได้ ผลการศึกษาในครั้งนี้อาจนำไปปรับสอนวิชาภาษาญี่ปุ่น ขั้นต้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และความคุ้นเคยในการฝึกใช้ภาษาให้แก่ผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น และอาจเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่ทำให้ผู้เรียนเริ่มเรียนรู้และศึกษาความผิดพลาดในการใช้ภาษาญี่ปุ่นของตน โดยมีข้อสังเกตจากการแก้ไขภาษาญี่ปุ่นที่ไม่ถูกต้องให้แก่คู่สนทนาเพราะการเก็บข้อมูลในครั้งนี้มิได้ให้เจ้าของภาษาร่วมสนทนาด้วย อย่างไรก็ตาม การแก้ไขข้อผิดพลาดระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง ทำให้ผู้ที่ถูกแก้ไขได้เรียนรู้ด้วยเช่นกัน ซึ่งอาจช่วยลดความตื่นตันที่จะต้องคุยกับเจ้าของภาษาและเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ในลักษณะ “เพื่อนช่วยเพื่อน” อนึ่ง ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจกำหนดให้เจ้าของภาษาเข้าร่วมสนทนาด้วย เพื่อศึกษาข้อมูลการสนทนาในมุมมองอื่น เช่น กลยุทธ์การสนทนาระหว่างเจ้าของภาษาและผู้เรียน

การให้ผู้เรียนสนทนาผ่านแอปพลิเคชันไลน์นี้ นอกจากจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาญี่ปุ่นนอกห้องเรียนแล้ว ยังสามารถนำการสนทนามาวิเคราะห์ข้อผิดพลาดได้อีกด้วย ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผลการวิจัยที่ได้น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในไทยไม่น้อย เพราะแม้การศึกษาในครั้งนี้เป็นเพียงการจำแนกประเภทและยกตัวอย่างความผิดพลาดของผู้เรียนเพียงกลุ่มเดียว ก็ยังสามารถเลือกหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งเพื่อวิจัยในเชิงลึก หรือเก็บข้อมูลเพิ่มขึ้นเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือได้ เนื่องจากงานวิจัยที่เกี่ยวกับแอปพลิเคชันไลน์ในด้านภาษายังมีจำนวนไม่มากนัก จึงอยากจะใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีนี้เพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

การอ้างอิง

- กนกวรรณ เลหาบุรณะกิจ คะตะกิริ (บรรณาธิการ). 2558. ศาสตร์ภาษาญี่ปุ่นที่ควรรู้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข, พัทธราพร แก้วกฤษฎาภรณ์ และ สมเกียรติ เขวงกิจวณิช. 2557. โครงสร้างภาษาญี่ปุ่น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- スワンナクート・パッチャラーパン (2015) 「LINE上の初級日本語学習者と日本語母語話者間の会話分析」『日本語コミュニケーション研究論集』, (4):44-53
- 原沢伊都夫 (2012) 「日本語初中級学習者の作文指導—学習者の誤用分析をもとに」『福岡大学国際交流センター紀要』, (6): 79-92
- LINE 株式会社コーポレートビジネスグループ (2016) 『LINE 2016年4月-9月媒体資料』